

NACIONALNI KURIKULARNI SVET

PREDMETNA SKUPINA ZA SPOZNAVANJE DRUŽBE

Posodobitev sedaj veljavnega učnega načrta za

SPOZNAVANJE DRUŽBE

Priloga k sedaj veljavnemu učnemu načrtu

Sprejeto na 27. seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje, dne 8. 4. 1999.

POSODOBITEV UČNEGA NAČRTA PRIPRAVILI:

dr. Janez Bogataj, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, predsednik

mag. Meta Budnar, Zavod RS za šolstvo, strokovna tajnica

dr. Olga Janša Zorn, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta

dr. Tanja Rener, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede

mag. Maja Umek, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta

Marjeta Zabukovec, OŠ Valentina Vodnika, Ljubljana

Darinka Kos, OŠ Šmartno pod Šmarno goro

Posodobitev sedaj veljavnega učnega načrta za

SPOZNAVANJE DRUŽBE
Priloga k sedaj veljavnemu učnemu načrtu

UVOD

Strokovni svet Republike Slovenije za vzgojo in izobraževanje je na svoji seji, 12.5.1994, potrdil učni načrt za spoznavanje družbe, ki je začel veljati s šolskim letom 1994/95.

Predlog posodobljenega učnega načrta za 4. in 5. razred ostaja znotraj obstoječih zakonskih okvirov in vključuje nekatere dobre rešitve novega učnega načrta bodoče devetletne osnovne šole (razbremenitev faktografskega znanja, posodobitev ciljev in vsebin, uvajanje sodobnih metod in oblik dela, dopušča možnost uvajanja aktualnih vsebin ter zagotavlja več časa za ponavljanje in utrjevanje snovi).

Predlog posodobljenega učnega načrta Spoznavanje družbe za 4. in 5. razred smo zapisali po elementih določenih za učne načrte devetletne osnovne šole. Obstoječemu učnemu načrtu, vsebinam smo dopisali cilje, dejavnosti, specialno didaktična priporočila, medpredmetne povezave in priporočene učbenike ter učna sredstva.

Zemljepisna imena v posodobljenem učnem načrtu so navedena po novi regionalizaciji.

SPLOŠNI CILJI

Učenci pridobivajo znanja o svojem kulturnem, družbenem in naravnem okolju v času in prostoru.

Učenci spoznajo življenje ljudi v različnih slovenskih pokrajinah.

Spoznajo življenje v preteklosti na ozemlju današnje Slovenije in ga primerjajo z današnjim življenjem.

Usvojijo nekatere temeljne družboslovne pojme in zveze med njimi.

Razvijajo sposobnost orientacije v času s pomočjo časovnega traku in orientacije v prostoru s pomočjo zemljevidov.

Izvajajo različne dejavnosti zgodovinskega, geografskega, sociološkega, ekološkega, etnološkega, ... raziskovanja in pri tem uporabljajo različne vire.

Dejavnosti učence vzpodbujajo k aktivnemu ravnanju, raziskovanju in razlaganju pojavov, povezav in problemov družbenega, kulturnega in naravnega okolja.

UČNI NAČRT ZA SPOZNAVANJE DRUŽBE

4. razred

1. KJE SEM DOMA?
2. ŽIVLJENJE V DOMAČI POKRAJINI DANES
3. KAKO SO PREBIVALCI DOMAČEGA KRAJA ŽIVELI V PRETEKLOSTI?
4. KAKŠNE SO NARAVNE DANOSTI ZA ŽIVLJENJE V DOMAČI POKRAJINI?
5. POVEZAVA DOMAČEGA KRAJA Z DRUGIMI NASELJI
6. DOMAČA POKRAJINA KOT CELOTA
7. ŽIVLJENJE LJUDI V NARAVNOZEMJEPISNI ENOTI, V KATERI JE DOMAČA POKRAJINA

OPERATIVNI CILJI Učenci:	DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA	MEDPREDMETNE POVEZAVE
<ul style="list-style-type: none"> - ocenijo varnost poti za pešce in kolesarje, - v domačem kraju in domači pokrajini se orientirajo po njihovih značilnostih in po straneh neba, - na zemljevidu Slovenije opredelijo lego domače pokrajine, - uvajajo se v branje zemljevida, 	<ul style="list-style-type: none"> - delo z zemljevidom, globusom - delo s fotografijami, telefonskim imenikom - načrt občinskega središča in načrt domače pokrajine 	<p>1. <u>KJE SEM DOMA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - VARNA POT V ŠOLO - ORIENTACIJA - DELO Z NAČRTOM KRAJA IN ZEMLJEVIDOM - ZNAČILNOSTI DOMAČEGA KRAJA IN POKRAJINE - SLOVENIJA IN NJENE MEJE 	<ul style="list-style-type: none"> - uporaba kart, zemljevidov in letalskih fotografij - delo na terenu - ekskurzija - grafični zapisi 	<ul style="list-style-type: none"> - zemljepis - naravoslovje in tehnika - okoljska, prometna vzgoja - državljanska vzgoja - matematika
<ul style="list-style-type: none"> - spoznajo vlogo posameznih delov naselja, - spoznajo dejavnosti in pogoje sodobnega načina življenja, - razumejo povezanost in odvisnost življenja posameznika in družine od življenja drugih ljudi - spoznajo nujnost pravil, ki omogočajo življenje v skupnosti, - razumejo pomen ustvarjalne porabe prostega časa, - razvijajo motivacijo za skupno delo in delo v skupnosti, - razvijajo občutke soodgovornosti in osebnega vpliva na razvoj skupnosti, - razlikujejo tipe hiš glede na namembnost, 	<ul style="list-style-type: none"> - opazovanje in primerjanje statističnih podatkov, - delo s tekstom - zbiranje, oblikovanje in uporaba medijskega gradiva - snovanje osebnih inovacij za kakovostnejše življenje v skupnosti 	<p>2. <u>ŽIVLJENJE V DOMAČI POKRAJINI DANES</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - NAČINI BIVANJA (tipi zgradb, vrste naselij) - DEJAVNOSTI V NASELJU (delo, oskrba) - PROSTI ČAS - MEDSEBOJNI ODNOSI 	<ul style="list-style-type: none"> - uporaba statističnih podatkov - uporaba konkretnih primerov iz neposrednega okolja - igra vlog 	<ul style="list-style-type: none"> - slovenski jezik - etika in družba - matematika - športna, poklicna, glasbena vzgoja - prometna in zdravstvena vzgoja - spoznavanje okolja

OPERATIVNI CILJI Učenci:	DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA	MEDPREDMETNE POVEZAVE
<ul style="list-style-type: none"> - spoznavajo življenje ljudi v preteklosti in ga primerjajo z današnjim, - spoznavajo pomembnejše spomenike kulturne dediščine, znane osebnosti domačega kraja, - spoznajo, da do nekaterih sprememb pride zaradi določenih vzrokov (vzrok – posledica), - spoznajo nekatere šege, navade in praznike, - se znajo orientirati v času in prostoru, - razvijajo sposobnosti aktivnih oblik dela in se navajajo na raziskovalno delo, - ugotavljajo različne učinke družbenih sprememb (kaj olajšuje vsakdanje življenje ljudi, kakšna tveganja prinaša napredek), - spoštujejo in ohranjajo pozitivno dediščino (šege, kulturne spomenike, arheološka najdišča, gradovi, cerkve, znamenja, ...), 	<ul style="list-style-type: none"> - branje in izdelovanje časovnega traku - zbiranje, primerjanje, opazovanje - pogovor o izbrani temi - grafični zapisi - raziskovanje s pomočjo virov 	<p><u>3. KAKO SO PREBIVALCI DOMAČEGA KRAJA ŽIVELI V PRETEKLOSTI?</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ZNAČILNOSTI BIVALIŠČ, NASELIJ, OSKRBE - POMEMBNEJŠE GOSPODARSKE DEJAVNOSTI - ŠEGE IN NAVADE, PRAZNOVANJA - POMEMBNI DOGODKI, OSEBE - ARHEOLOŠKA NAJDIŠČA IN OSTANKI IZ PRETEKLOSTI - ČASOVNI TRAK 	<ul style="list-style-type: none"> - konkretni primeri iz domačega kraja - projektno učno delo, obisk muzeja - delo na terenu - delo v skupinah - sodelovalno učenje 	<ul style="list-style-type: none"> - slovenski jezik - zgodovina - geografija - etnologija - naravoslovje in tehnika - okoljska, poklicna, likovna, glasbena, knjižnična, zdravstvena ter informacijska vzgoja

OPERATIVNI CILJI Učenci:	DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA	MEDPREDMETNE POVEZAVE
<ul style="list-style-type: none"> - spoznavajo naravne danosti (ob primerih) kot pogoj za življenje ljudi danes, v preteklosti in prihodnosti, - ugotavljajo vpliv človeka na spreminjanje narave (ob primerih), - vrednotijo vpliv človeka na spreminjanje narave (ob primerih), - znajo pokazati in opisati (na zemljevidu domače pokrajine) razporeditev in vrste voda, razlikujejo s pomočjo plastnic ravno površje od neravnega, - znajo brati reliefni zemljevid (višinska barvna lestvica, nadmorska višina, relativna višina), - znajo meriti razdalje z grafičnim merilom, - znajo prikazati naravne značilnosti domače pokrajine in izrabo tal (peskovnik, risba, zemljevid, ...), - razumejo pomen merila, 	<ul style="list-style-type: none"> - opazovanje - izdelovanje - primerjanje - branje - delo na terenu - delo z zemljevidom (branje reliefa in barvne lestvice) - delo s fotografijami 	<p><u>4. KAKŠNE SO NARAVNE DANOSTI ZA ŽIVLJENJE V DOMAČI POKRAJINI?</u> (relief, vode, prst, podnebje, kamnine, tla, rudnine, ...) - LJUDJE SPREMINJAMO POKRAJINO</p>	<ul style="list-style-type: none"> - terensko delo 	<ul style="list-style-type: none"> - zgodovina - zemljepis - etika in družba - naravoslovje in tehnika - matematika - športna in okoljska vzgoja

OPERATIVNI CILJI Učenci:	DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA	MEDPREDMETNE POVEZAVE
<ul style="list-style-type: none"> - spoznajo vlogo prometa in komunikacij pri vse večji povezanosti med ljudmi, - spoznajo značilne oblike prometa nekoč (rimske ceste, tovorništvo, prevozništvo, morski promet, rečni promet – splavarjenje, prve železnice, ...), - spoznajo razlike v velikosti, namembnosti, videzu različnih tipov naselij (mestna, primestna, ...), - najdejo na zemljevidu domači kraj, sosednje naselje in meje občine, - spoznajo, da so na zemlji tudi pokrajine z drugačnimi naselji (ponazorijo s primeri), - razložijo nekatere razlike med naselji v domači pokrajini, - razložijo vlogo (občinskega) središča na življenje v občini, 	<ul style="list-style-type: none"> - zbiranje in urejanje podatkov - branje in dopolnjevanje karte - branje voznih redov - sporočanje, raziskovanje, opisovanje, fotografiranje, grafični zapisi 	<p><u>5. POVEZAVA</u> <u>DOMAČEGA KRAJA Z</u> <u>DRUGIMI NASELJI</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - PROMETNA POVEZANOST (vrste prometnic in prometa, značilne oblike prometne dediščine) - NASELJA V DOMAČI POKRAJINI (lega naselij, središčna naselja) 	<ul style="list-style-type: none"> - delo na terenu - raziskovalne naloge - poudarimo pomen odgovornega vedenja in ravnanja v prometu 	<ul style="list-style-type: none"> - zemljepis - zgodovina - etnologija - slovenski jezik - okoljska, likovna, prometna, knjižnična in informacijska vzgoja - spoznavanje okolja

OPERATIVNI CILJI Učenci:	DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA	MEDPREDMETNE POVEZAVE
<ul style="list-style-type: none"> - povežejo spoznanja v celovito sliko življenja ljudi v domači pokrajini, - ugotovijo vpliv človeka na oblikovanje domače pokrajine, - usvojijo načine in postopke za spoznavanje življenja v naravnozemljepisnih enotah, <p>7.</p> <ul style="list-style-type: none"> - s pomočjo zemljevida se orientirajo, - berejo s simboli prikazane pokrajinske značilnosti, - spoznajo načine življenja ljudi v naravnozemljepisni enoti in različnih zgodovinskih obdobjih, - usvajajo odnose med prostorom in časom (ista pokrajina v različnih zgodovinskih obdobjih), - usvajajo odnos med naravnimi in družbenimi pogoji za življenje in načini življenja, - začutijo potrebo po preudarnem ravnanju v okolju, - spoštujejo, ohranjajo in vrednotijo naravno in kulturno dediščino Slovenije 	<ul style="list-style-type: none"> - delo z zemljevidi, časovnim trakom - zbiranje in urejanje podatkov - izdelava časovnega in prostorskega pregleda ugotovitev <p>7.</p> <ul style="list-style-type: none"> - primerjanje izdelovanje - opazovanje - delo s tekstom in fotografijami (tudi stara razglednica s pokrajinskimi motivi) - delo s kartami in zemljevidom 	<p><u>6. DOMAČA POKRAJINA KOT CELOTA</u></p> <p><u>7. ŽIVLJENJE LJUDI V NARAVNOZEMLJEPISNI ENOTI, V KATERI JE DOMAČA POKRAJINA</u> (lega, naseljenost, življenje ljudi danes in v preteklosti)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - delo na terenu - projektno delo - sodelovalno učenje <p>7.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ekskurzija - delo na terenu - raziskovalna naloga - sodelovalno učenje 	<ul style="list-style-type: none"> - slovenski jezik - zgodovina - zemljepis - naravoslovje in tehnika - matematika - okoljska vzgoja - prometna, državljanska, športna, glasbena, likovna, knjižnična in informacijska vzgoja <p>7.</p> <ul style="list-style-type: none"> - slovenski jezik - naravoslovje in tehnika - matematika - zemljepis - zgodovina - etnologija - prometna, okoljska, poklica, knjižnična, glasbena, informacijska, zdravstvena vzgoja - spoznavanje

UČNI NAČRT ZA SPOZNAVANJE DRUŽBE

5. razred

1. ALPSKI SVET
2. DINARSKI SVET
3. SREDOZEMSKI SVET
4. PANONSKI SVET
5. SLOVENIJA KOT CELOTA

OPERATIVNI CILJI Učenci	DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA	MEDPREDMETNE POVEZAVE
<ul style="list-style-type: none"> - znajo na zemljevidu Slovenije pokazati lego (naselje, reke, vzpetine,...) alpskega sveta glede na domačo pokrajino in evropske Alpe, - spoznajo razgibanost alpskega sveta in njegovo delitev, - ob slikovitem gradivu in kartah prepoznajo in opišejo nekatere pokrajinske značilnosti (površje, vode, videz naselij, izraba pokrajine) - spoznajo vpliv reliefa in prometa na gostoto naseljenosti, - poimenuje vodovje alpskega sveta in njegov vpliv na naseljenost (naselja ob zgornjem, srednjem in spodnjem toku rek, ob prehodih čez reko, ob sotočjih, ob jezerih), - spoznajo različne gospodarske dejavnosti (si jih ogledajo, zbirajo podatke in slikovno gradivo, ...) - spoznajo pogoje za razvoj industrije, - razumejo pomen gospodarske dejavnosti za življenje ljudi nekoč in danes, - razumejo povezanost, odvisnost gospodarskih dejavnosti s pokrajinskimi osnovami nekoč in danes (industrija, obrt, kmetijstvo, gozdarstvo, turizem, premogovništvo, ...), - spoznajo življenje ljudi v preteklosti in ga primerjajo z današnjim, - raziskujejo preteklost s pomočjo literature, obiska muzeja, - spoznajo, spoštujejo in ohranjajo naravno in kulturno dediščino (npr.: Triglavski narodni park), - znajo se orientirati v času in prostoru. 	<ul style="list-style-type: none"> - časovno in prostorsko orientiranje - zbiranje, primerjanje in opazovanje - pogovor o izbrani temi - grafični zapisi - raziskovanje s pomočjo virov 	<p>1. ALPSKI SVET</p> <ul style="list-style-type: none"> - LEGA IN DELITEV - NASELJENOST - ŽIVLJENJE LJUDI DANES (delo, oskrba, prosti čas) - ZGODOVINSKI RAZVOJ SKOZI ŽIVLJENJE LJUDI (npr.: prazgodovina: kamena doba – Potočka zijalka, bakrena doba – Ljubljansko barje, železna doba – Vače; Rimljani v alpskem svetu – Emona, srednji vek – gradovi, mesta, cerkve; novi vek – razvoj obrti, fužine, glažute, industrija, promet, turizem) 	<ul style="list-style-type: none"> - ekskurzija - obisk muzeja - projektno učno delo - delo v skupini - delo na terenu - sodelovalno učenje 	<ul style="list-style-type: none"> - slovenski jezik - naravoslovje in tehnika - zgodovina - zemljepis - etnologija - okoljska vzgoja - poklica, likovna, glasbena, zdravstvena, knjižnična in informacijska vzgoja - matematika

OPERATIVNI CILJI Učenci	DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA	MEDPREDMETNE POVEZAVE
<ul style="list-style-type: none"> - spoznajo razsežnost dinarskega sveta in njegovo ime, - spoznajo nekatere kraške pojave (kraško polje, vrtače, jame, kapniki, ponikalnice, ...) - spoznajo, spoštujejo in ohranjajo naravno in kulturno dediščino, šege in navade (npr.: zeleni Jurij, pisanice, kulturnozgodovinski spomeniki, kraška naselja in stavbe ter drugi spomeniki kulturne dediščine), - spoznajo naselitev v posameznih obdobjih in ugotovijo vzroke naselitve, - spoznajo življenje ljudi v preteklosti in ga primerjajo s sedanjim, - spoznajo pogoje za razvoj gozdarstva (lesna industrija, obrti, kmetijstvo in turizem), - spoznajo prometne povezave in njihov pomen za oskrbovanje danes in nekoč, - spoznajo vlogo in pomen središčnih krajev. 	<ul style="list-style-type: none"> - časovno in prostorsko orientiranje - zbiranje, primerjanje in opazovanje - pogovor o izbrani temi - grafični zapisi - raziskovanje s pomočjo virov 	<p><u>2. DINARSKI SVET</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - LEGA IN ZNAČILNOSTI POKRAJINE (kraški pojavi) - NASELJENOST - ŽIVLJENJE LJUDI DANES - POGOJI ZA ŽIVLJENJE LJUDI NEKOČ (npr.: prazgodovina – kraške jame; železna doba – Novo mesto, turški vpadi in obramba pred Turki) 	<ul style="list-style-type: none"> - ekskurzija - obisk muzeja - projektno učno delo - delo v skupini - delo na terenu - sodelovalno učenje 	<ul style="list-style-type: none"> - slovenski jezik - naravoslovje in tehnika - zgodovina - zemljepis - etnologija - okoljska vzgoja - poklica, likovna, glasbena, zdravstvena, knjižnična in informacijska vzgoja - matematika

OPERATIVNI CILJI Učenci	DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA	MEDPREDMETNE POVEZAVE
<ul style="list-style-type: none"> - znajo pokazati lego primorskega sveta na zemljevidu in ugotavljajo razlike in podobnosti obalnega območja in zaledja, - spoznajo značilnosti morja in njegov vpliv, - prepoznajo in razlikujejo glede na velikost in vlogo obmejno, pristaniško, industrijsko in turistično mesto, - opišejo primorsko hišo in primorski tip naselja, - spoznajo pogoje, vrsto in razširjenost kmetijstva, - ugotavljajo povezanost industrije s predelavo kmetijskih pridelkov, - ugotavljajo naravne danosti za razvoj pomorstva in turizma danes in nekoč, - ugotavljajo pomen prometne povezanosti z notranjo Slovenijo in sosednjimi državami preko mejnih prehodov danes in nekoč, - ugotavljajo naravne in družbene pogoje za aktivno preživljanje prostega časa, - spoznajo vpliv beneške kulture na naselja in življenje ljudi (vloga mest na razvoj trgovine, obrti in pomorstva), - razumejo pomen gospodarskih dejavnosti za življenje ljudi nekoč in danes (npr.: solinarstvo, pridobivanje oljčnega olja, ribolov), - spoznajo nekaj dogajanj iz preteklosti na Primorskem. 	<ul style="list-style-type: none"> - časovno in prostorsko orientiranje - zbiranje, primerjanje in opazovanje - pogovor o izbrani temi - grafični zapisi - raziskovanje s pomočjo virov 	<p><u>3. SREDOZEMSKI SVET</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - LEGA, ZNAČILNOSTI MORJA IN NJEGOVI VPLIVI - NASELJENOST (večja naselja in njihova posebna vloga – obmejno, pristaniško, industrijsko, turistično - POGOJI ZA ŽIVLJENJE - ŽIVLJENJE LJUDI V PRETEKLOSTI (npr.: prva svetovna vojna – soška fronta, Primorska pod Italijo, boj Primorcev proti fašizmu) 	<ul style="list-style-type: none"> - ekskurzija - obisk muzeja - projektno učno delo - delo v skupini - delo na terenu - sodelovalno učenje - informativno seznanjanje ob slikovnem gradivu in časovnem traku 	<ul style="list-style-type: none"> - slovenski jezik - naravoslovje in tehnika - zgodovina - zemljepis - etnologija - okoljska vzgoja - poklica, likovna, glasbena, zdravstvena, knjižnična in informacijska vzgoja - matematika

OPERATIVNI CILJI Učenci	DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA	MEDPREDMETNE POVEZAVE
<ul style="list-style-type: none"> - znajo na zemljevidu pokazati lego panonskega sveta v Sloveniji, - znajo razložiti ime in naravne značilnosti naravnozemljepisne enote, - spoznajo različne gospodarske dejavnosti značilne za naravnozemljepisno enoto (kmetijstvo, vinogradništvo, poljedelstvo, živinoreja, oblike turizma – lovski, zdraviliški, industrija), - ugotavljajo naravne in družbene možnosti, ki omogočajo kvalitetno preživljanje prostega časa, - ugotavljajo možnosti in načine oskrbovanja ljudi z dobrinami (sejmi, trgovina), - spoznajo vlogo in pomen središčnih krajev, - znajo naštetih značilnosti panonske hiše in ugotavljajo njene posebnosti, - spoznajo nekaj šeg in navad značilnih za to pokrajino (gostovanje, kurentovanje, značilne jedi, ...), - spoznajo razvoj obrti značilnih za to pokrajino (lončarstvo, pletarstvo ...), - spoznajo nekaj zgodovinskih dogajanj iz preteklosti, - spoznajo nekaj znamenitih oseb iz preteklosti (Slomšek, Maister). 	<ul style="list-style-type: none"> - časovno in prostorsko orientiranje - zbiranje, primerjanje in opazovanje - pogovor o izbrani temi - grafični zapisi - raziskovanje s pomočjo virov - anketiranje, intervjuvanje - risanje 	<p><u>4. PANONSKI SVET</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - LEGA IN OPIS ZNAČILNOSTI - NASELJENOST V SV IN V SLOVENIJI - ZNAČILNOSTI ŽIVLJENJA DANES - ŽIVLJENJE V PRETEKLOSTI (npr.: bronasta doba, rimska doba – Ptuj, Šempeter, položaj kmetov in upori, pomen reformacije – protestanti v Prekmurju, boj za severno mejo) 	<ul style="list-style-type: none"> - ekskurzija - obisk muzeja - projektno učno delo - delo v skupini - delo na terenu - sodelovalno učenje 	<ul style="list-style-type: none"> - slovenski jezik - naravoslovje in tehnika - zgodovina - zemljepis - etnologija - okoljska vzgoja - poklica, likovna, glasbena, zdravstvena, knjižnična in informacijska vzgoja - matematika

OPERATIVNI CILJI Učenci	DEJAVNOSTI	PREDLAGANE VSEBINE	SPECIALNO DIDAKTIČNA PRIPOROČILA	MEDPREDMETNE POVEZAVE
<ul style="list-style-type: none"> - spoznajo nekaj najbolj temeljnih obdobj slovenske preteklosti, - znajo na zemljevidu svet, globusu pokazati lego Slovenije, - znajo ob slikovnem gradivu in kartah prepoznati in opisati nekatere pokrajinske značilnosti (površje, vode, videz naselij, izraba pokrajine, ...) slovenskih pokrajin, - znajo na zemljevidu Slovenije pokazati naravne enote (največja mesta, reke, ...), - spoznajo glavno mesto, - spoznajo raznolikosti življenja v slovenskih pokrajinah in vzroke za te raznolikosti, - dobijo osnovne predstave o Slovencih v zamejstvu in o slovenskih izseljencih, - spoznajo pomen in pravice narodnih manjšin pri nas, - znajo naštetih manjšine v Sloveniji, - znajo pokazati na zemljevidu kje živijo Slovenci v zamejstvu in po svetu, - znajo razlikovati med njihovimi posebnostmi in stereotipi ter jih ceniti, - spoznajo organiziranost naše države, - znajo naštetih državne simbole in znake, - poznajo himno. 	<ul style="list-style-type: none"> - časovno in prostorsko orientiranje - zbiranje, primerjanje in opazovanje - pogovor o izbrani temi - grafični zapisi - raziskovanje s pomočjo virov - delo s karto, globusom - anketiranje, intervjuvanje 	<p><u>5. SLOVENIJA KOT CELOTA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - SLOVENCİ SKOZI ČAS (npr.: naselitev Slovanov, Karantanija, sprejetje krščanstva,, Slovenci v okviru sosednjih držav, razdelitev na dežele, turški vpadi in obramba pred Turki, položaj kmetov in upori, pomen reformacije, ideja zedinjene Slovenije, grozote vojn, Slovenci v Jugoslaviji, samostojna Slovenija) - ORGANIZIRANOST NAŠE DRŽAVE (državljeni, simboli, znaki in himna, glavno mesto) 	<ul style="list-style-type: none"> - ekskurzija - projektno učno delo - delo v skupini - sodelovalno učenje 	<ul style="list-style-type: none"> - slovenski jezik - naravoslovje in tehnika - zgodovina - zemljepis - etnologija - okoljska vzgoja - poklica, likovna, glasbena, zdravstvena, knjižnična in informacijska vzgoja - matematika

Učbeniki in učna sredstva

Za izvajnje posodobljenega učnega načrta za spoznavanje družbe učitelji in učenci uporabljajo učbenike in učna sredstva zapisana v Katalogu učbenikov, ki ga vsako leto izda Zavod RS za šolstvo.

Za šolsko leto 1998/99 so veljavni naslednji učbeniki in učna sredstva:

- delovni učbenik Tu sem doma 1 – domača pokrajina, avtoric: Maje Umek, Olge Janša Zorn in Marije Košak, Založba Modrijan
- učbenik Tu sem doma 2, avtoric: Maje Umek, Olge Janša Zorn in Marije Košak, Založba Modrijan
- delovni zvezek Tu sem doma 2, avtoric: Maje Umek, Olge Janša Zorn in Marije Košak, Založba Modrijan
- Atlas za spoznavanje družbe, avtoric: Maje Umek, Olge Janša Zorn in Marije Košak, DZS
- S. Brinovec: Didaktični komplet za spoznavanje družbe za 4. in 5. razred, komplet prosojnic in diapozitivov, stenskih kart, blokov nemih kart in kovčki s simboli, TERRA

Navedeni učbeniki, delovni zvezki in didaktični pripomočki so v skladu s posodobljenim učnim načrtom in zato njihovo uporabo še posebej podpiramo.